

Hjälpmedelsforum, hälso- och sjukvård

19 november 2025

Agenda

1. Inledning och syfte med dagen
2. Aktuellt på Hjälpmedelscentralen
Gruppdialog
3. IT-system för beställning
Gruppdialog
4. Uppföljning av avtal och överenskommelse
5. Förskrivarkompetens
6. Avslutning

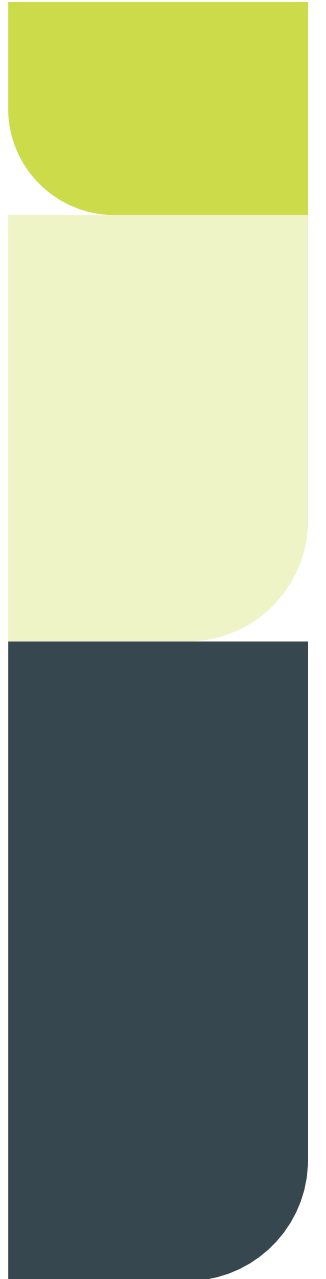
Aktuellt på Hjälpmedels- centralen

Gemensam planering utbildning

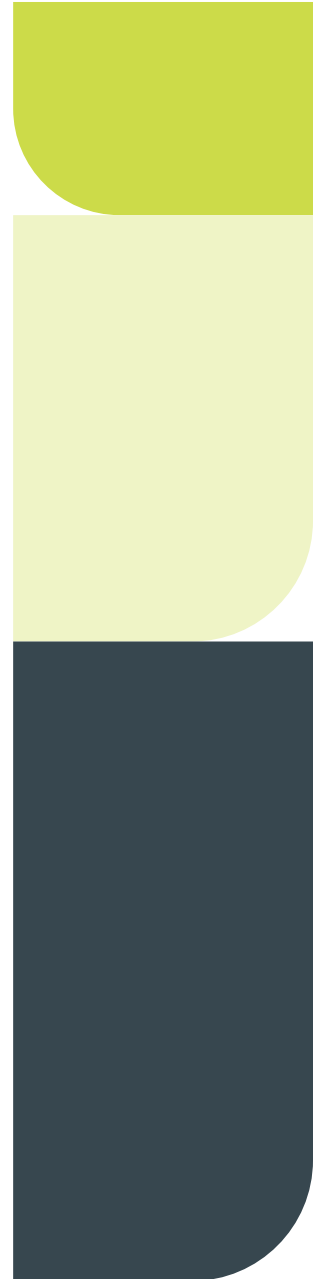
Introduktion till Hjälpmedelcentralen

- Produktionen pågår, dock inte klart att visa än. Vi återkommer till våren
- 11 korta filmer för att ge information, särskilt om delar för samverkan mellan beställare och Hjälpmedelcentralen
- Kommer att tillgängliggöras som fristående delar, en helhet respektive möjligt att bara lyssna till audio, vid behov

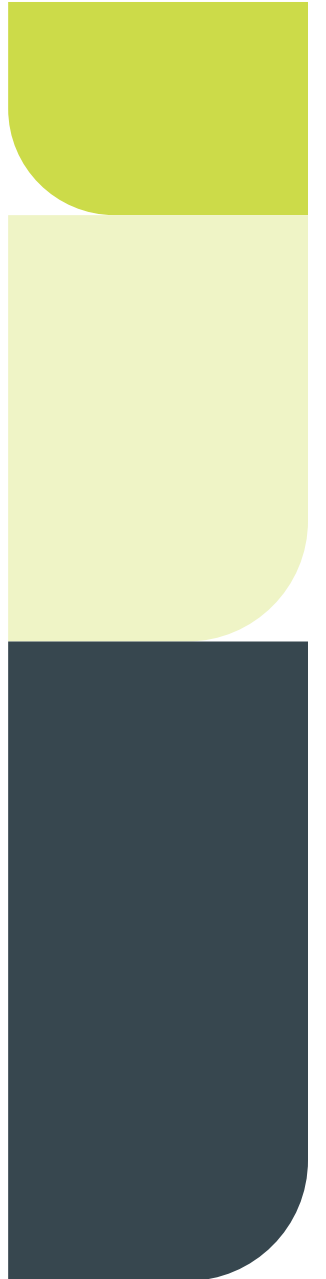
Tid- och planeringshjälpmedel

- Helt digital, självstyrd, i Lärportalen
- Målgrupp AT/LO (SSK)
- Nylanserad nu vår 2025, efter revidering
- Ny upphandling, nytt sortiment start sept 2026

Workshop Kommunikation

- ½ dags utbildning, 1 gång per ort/år
- Olika tema varje år
- Målgrupp: AT/LOG
- Öva, lära känna sortiment i mindre grupp

Utmaningar för utbildningsansvariga

- Stort spretigt och föränderligt område, går inte att täcka hela på en utbildning
- Få anmälda. Logopederna kommer mer sällan?
- Deltagare med mycket olika nivå. Ingen till mycket stor erfarenhet
- Nytt tema varje år kräver mer tid, svårt att "hitta" på och välja rätt, balans över tid

Möter vi ert behov?

- Hur vill ni att HMC skall utveckla utbildningen?

Lagom omfattning nu? (Är det bra/rätt längd med halvdag, rätt med 1 tillfälle per ort/år?)

Bra med workshop-format? (Fördelningen teori eller praktik)

Ha 3 eller 4 färdiga koncept som rullar (var 3e eller 4e år)? (Minska administration)

- Vad behöver förskrivarna hos er kunna inom området?

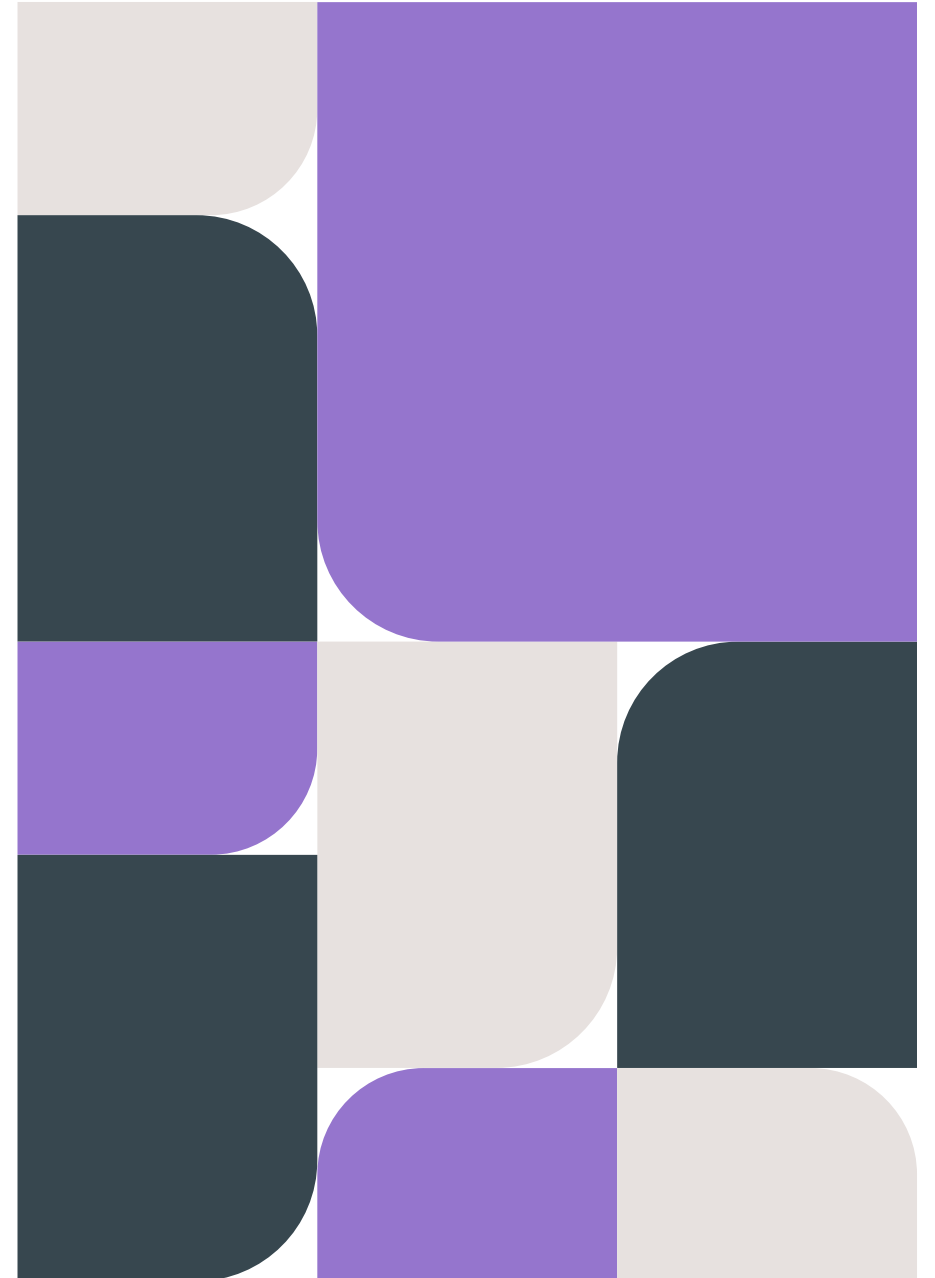
Väljer/skapar vi rätt utbildningsinnehåll? (Rätt val av tema, rätt att alla kan anmäla sig till samma tillfällen oavsett nybörjare eller erfaren?)

Hur stöttar vi leverantörsneutralitet? Material och webinarium kopplat till enskilda produkter erbjuds ofta från leverantörer, hur nyttja detta smart i VG och tillse att förskrivarna också får "helheten"?

- Övrigt

Insatser för att få tillbaka hjälpmedel som inte används

Återkoppling på förslag som kom upp på
Hjälpmedelsforum, 19 maj 2025

Som sagt....

- Ca 420 000 individmärkta hjälpmedel är uthyrda varje månad
- Att 5% av dessa hjälpmedel inte används, är fullt realistiskt
- Detta skulle i sådana fall innebära att vården betalar 2 600 000 kr i månadshyra för hjälpmedel som ej används
- Något behöver göras – Vad?

Återkoppling på diskussioner - Hjälpmiddelsforum 250519

Vårdgivarperspektiv

Exempel på åtgärder för ökad återlämning av hjälpmedel som ej används:

- Förtydliga vad förskrivaransvaret innebär för att få mer regelbunden uppföljning av hjälpmedelslistan
- Utbildning och förbättrad introduktion – förskrivare
- Säkerställa att rätt hjälpmedel kommer med vid överlämning mellan vårdgivare
- Förtydliga information och lånevillkor vid förskrivning

Initiativ av vårdgivarna!

Återkoppling på diskussioner - Hjälpmedelsforum 250519

Kampanjperspektiv

Exempel på åtgärder för ökad återlämning av hjälpmedel som ej används:

- Kampanjer i "gammelmedia", sociala medier, webbplatser (1177 mm)
- Information i väntrum, affischer på stan, i kollektivtrafiken mm
- Dialog med hemtjänst och hyresvärdar för att få info om oanvända hjälpmedel

Stor kostnad och osäker effekt? Svårt att nå rätt målgrupp?

Behövs ett gemensamt initiativ!

Kontakt tagen med Försörjningsförvaltningens kommunikatörer för dialog om "rätt nivå" på en eventuell kampanj. Återkoppling till beredningsgrupp Avtal och Överenskommelse

Återkoppling på diskussioner - Hjälpmedelsforum 250519

HMC perspektiv

Exempel på åtgärder för ökad återlämning av hjälpmedel som ej används:

Underlätta återlämning genom:

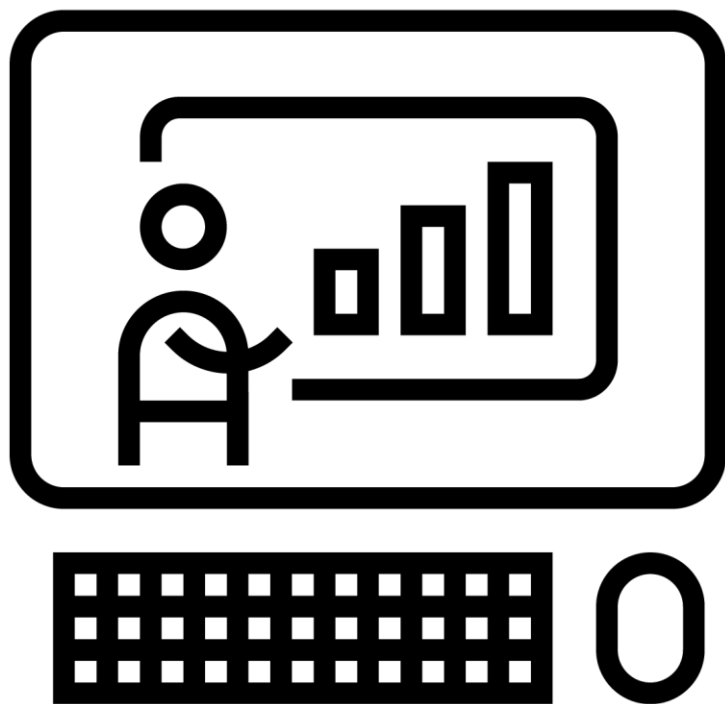
- Återlämning av hjälpmedel till Postombud (Pilotprojekt pågår inom digitala hjälpmedel –Ej utvärderat)
- Återlämning till Hjälpmedelscentralen utanför ordinarie öppettider
- Återlämning till boxar på andra platser än Hjälpmedelscentralen
- Erbjuda rapporter, Ex. hjälpmedel som varit uthyrt till samma patient i över 10/15/20 år

Initiativ av HMC!

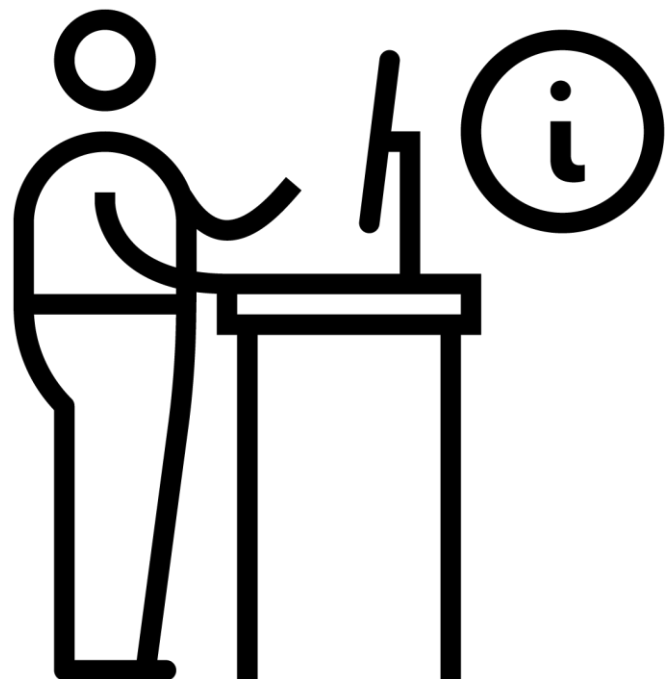
Utreda möjligheter till mer flexibel återlämning – Kommer tas upp i Hjälpmedelscentralens verksamhetsplan 2026. Eventuella förslag hanteras i beredningsgrupp Avtal och överenskommelse

IT-system för beställning

Lägesrapport upphandling beställnings- portal

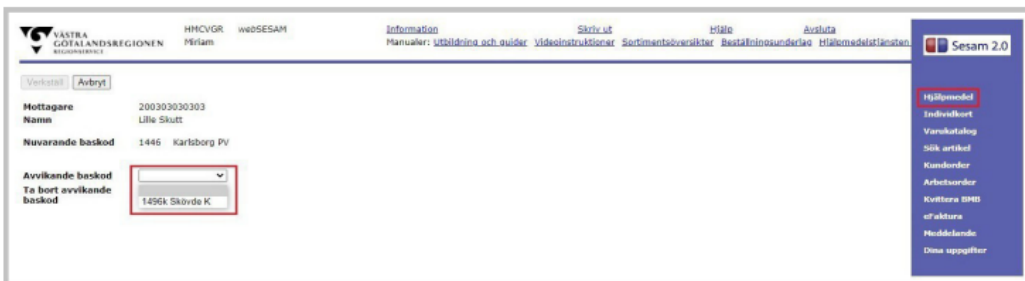

Digital support webSesam

Byte baskod/betalare

Ange avvikande baskod

Är nuvarande *baskod/betalningsansvar* fel och du har behörighet att ange en avvikande baskod kan du göra det här.
Endast om du jobbar inom kommun eller habilitering. (Undantag finns)

The screenshot shows the webSesam 2.0 interface. At the top, there are navigation links: 'VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN', 'HMCVGR', 'webSESAM', 'Hilfam', 'Information', 'Söka ut', 'Hjälpe', and 'Avsluta'. Below these are links for 'Manualer: Utbildning och guider', 'Videoinstruktioner', 'Sortimentsöversikter', 'Beställningsunderlag', and 'Hjälpmedelstjänsten'. The main content area shows a form with the following fields: 'Mottagare' (200303030303), 'Namn' (Lille Skutt), 'Nuvarande baskod' (1446 Karlsborg PV), and 'Avvikande baskod' (1496k Skövde K). The 'Avvikande baskod' field is highlighted with a red box. On the right side, there is a sidebar with a 'Hjälpmenü' and several menu items: 'Indrivningskort', 'Varuskatolog', 'Sök artikel', 'Kundorder', 'Arbetsorder', 'Kvittera BMS', 'efaktura', 'Meddelande', and 'Dina uppgifter'.

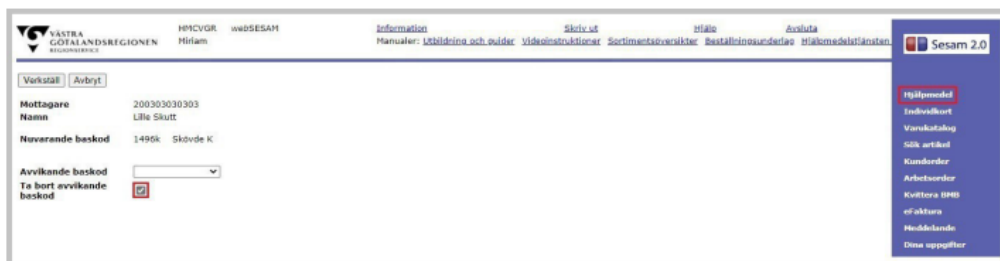
För att ange en avvikande baskod gör på följande vis;

- Klicka på pilen till höger om dropplistan och markera korrekt avvikande baskod.
- Klicka sedan på "Verkställ", för att ange den avvikande baskoden.

Ta bort avvikande baskod

Har patienten en avvikande baskod som inte längre är giltig, och du har behörighet att ta bort avvikande baskoden kan du göra det här.

Endast om du jobbar inom Regionen eller för privat vårdgivare. (Undantag finns)

The screenshot shows the webSesam 2.0 interface. At the top, there are navigation links: 'VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN', 'HMCVGR', 'webSESAM', 'Hilfam', 'Information', 'Söka ut', 'Hjälpe', and 'Avsluta'. Below these are links for 'Manualer: Utbildning och guider', 'Videoinstruktioner', 'Sortimentsöversikter', 'Beställningsunderlag', and 'Hjälpmedelstjänsten'. The main content area shows a form with the following fields: 'Mottagare' (200303030303), 'Namn' (Lille Skutt), 'Nuvarande baskod' (1496k Skövde K), and 'Avvikande baskod'. Below the 'Avvikande baskod' field, there is a checkbox labeled 'Ta bort avvikande baskod' which is checked. On the right side, there is a sidebar with a 'Hjälpmenü' and several menu items: 'Indrivningskort', 'Varuskatolog', 'Sök artikel', 'Kundorder', 'Arbetsorder', 'Kvittera BMS', 'efaktura', 'Meddelande', and 'Dina uppgifter'.

För att ta bort en avvikande baskod gör på följande vis;

- Bocka i rutan **Ta bort avvikande baskod**
- Klicka sedan på "Verkställ", för att ta bort den avvikande baskoden.

Byte av kostnadsansvar i webSesam (baskod)

Byte av baskod

- När en patient skrivs in eller ut från kommunal primärvård.
- I webSesam, särskilda behörigheter för att kunna byta.

Aktuellt

- Primärvårdens hjälpmedelsenhet har uppmärksammat att baskoder inte alltid byts i samband med att hälso- och sjukvårdsansvaret övergår till kommunal primärvård. Detta har blivit extra tydligt i samband med införandet av läkemedelsautomater.

Dialog i grupper

- Hur arbetar ni med byte av baskoder idag? Följs arbetssättet upp?
- Lyft fram positiva exempel på arbetssätt som säkerställer att baskoder byts.

Uppföljning av avtal och överenskommelser

Hjälpmedel i förskola, skola och daglig verksamhet

Överenskommelse mellan Västra
Götalandsregionen och
de 49 kommunerna från
2022-06-01

Metoder för utvärdering 2024

- Rektorer, chefer och förskrivare svarade på frågor om ansvarsfördelning, samverkan och delaktighet.
- Frågor ställdes även till hjälpmedelsanvändare/brukare om de har de hjälpmedel som de har behov av och hur delaktiga de kände sig.

Resultat av utvärdering 2024

- Den samlade bedömningen var att det är få som kände till innehållet i överenskommelsen, men att de som tillämpat den tyckte att den tydliggör ansvarsfördelning och att samverkan har förbättrats.
- Resultatet visade på behov av ökad kunskap om överenskommelsen.

Åtgärder 2025

Åtgärder som samverkansfunktionen genomfört:

- Information om överenskommelsen skickades via kommunbrevlådor, för vidarebefordran till berörda skolverksamheter och dagliga verksamheter inom LSS 13 februari.
- Information om överenskommelsen fanns med i informationsbrev till Hjälpmiddelsforum hälso- och sjukvård i februari, för vidare spridning till förskrivare.

Åtgärder 2025

Åtgärder som samverkansfunktionen genomfört:

- Öppna digitala dialogmöten genomfördes i maj och september för att ge information och besvara frågor om överenskommelsen. I maj deltog 77 och i september 88 personer från olika huvudmän och med varierande roller.
- I samband med dialogmötena utvecklades sidan med Frågor och Svar på Vårdsamverkans webbplats, med svar på ytterligare tre frågeställningar.

Om lokala åtgärder inom och mellan huvudmännen som föreslogs i utvärderingsrapporten genomförts, kommer att följas upp 2026.

Frågor och Svar på Hjälpmedel i Västra Götaland

Frågor och svar kopplat till Regional överenskommelse om hjälpmedel i förskola, skola och daglig verksamhet

Har du en fråga?

Hör av dig till samordning_hjalpmedel@vgrregion.se

Hur kan kommuner som har avtal med Hjälpmedelscentralen gällande grundutrustning beställa dessa hjälpmedel från Hjälpmedelscentralen? ▾

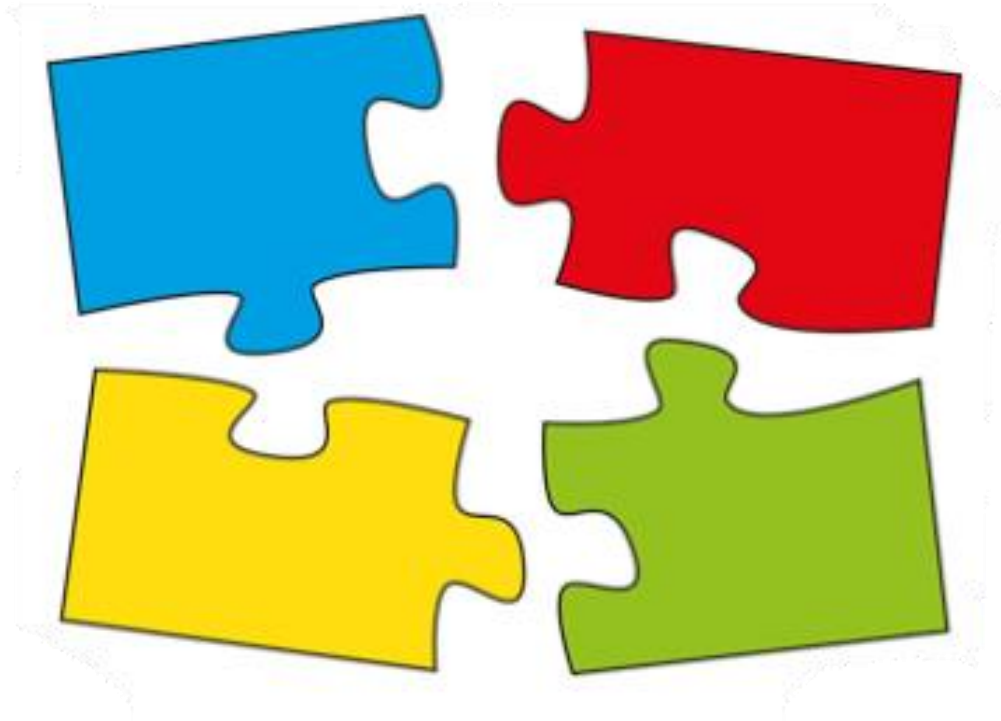
Hjälpmedel till en patient där primärvården har hälso- och sjukvårdsansvar betalas av primärvården, men vem har kostnadsansvar för personliga hjälpmedel som enbart används och är placerade på daglig verksamhet? ▾

Överenskommelsen är tecknad mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och länets 49 kommuner. Det står i överenskommelsen att grundprincipen är att den gäller både offentlig och privat verksamhet. Vad innebär det? ▾

Får ett personligt hjälpmedel förskrivas om det bara ska användas i skolan eller på daglig verksamhet? ▾

Vem står för beställning och uppföljning och av hjälpmedel som är grundutrustning i en verksamhet? ▾

I vilken utsträckning kan konsulenter på Hjälpmedelscentralen guida skola/daglig verksamhet om vilken typ av grundutrustning som är lämplig för verksamheten? ▾

Förskrivar- kompetens

Några nyheter på webbplatsen Hjälpmedel i Västra Götaland

The screenshot shows the website for 'Vårdsamverkan i Västra Götaland'. The page title is 'Hjälpmedel i Västra Götaland'. Below the title is a paragraph of introductory text. The main content is organized into a grid of eight cards, each with a title, a right-pointing arrow, and a short description. At the bottom, there is a contact information section for questions about aids.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
Vårdsamverkan i Västra Götaland

Sök

Startsida Organisation Områden för samverkan Pågående uppdrag Dokument Kontakt

Hjälpmedel i Västra Götaland

Här hittar du information som styr behovsbedömning, förskrivning och beställning av personliga hjälpmedel och förbrukningsartiklar, inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Informationen riktar sig till dig som på olika sätt arbetar med hjälpmedel och förbrukningsartiklar.

- Handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård** →
Regelverk för förskrivning av hjälpmedel inom hälso- och sjukvård i Västra Götaland.
- Handbok för personliga hjälpmedel inom socialtjänst** →
Regelverk för behovsbedömning och beställning av hjälpmedel inom socialtjänst i Västra Götaland.
- Avtal och överenskommelser för försörjning av hjälpmedel och förbrukningsartiklar** →
Västra Götalandsregionen (VGR) och de 49 kommunerna i Västra Götaland samarbetar i hjälpmedelsfrågor. I detta avsnitt finns information om olika avtal mellan VGR och kommunerna och överenskommelse om medicintekniska hjälpmedel inom VGR. Här nås sidor om avtal och överenskommelser både inom hälso- och sjukvård och inom socialtjänstens område.
- Försörjare och Primärvårdens hjälpmedelsenhet**
 - [Hjälpmedelscentralen](#), beställningssystem [webSesam](#)
 - [Läkemedelsnära produkter](#), beställningssystem [SesamLMN](#)
 - [Ortopedteknik](#)
 - [Habilitering & Hälsa](#) (dövsblindhet, hörsel och syn)
 - [Primärvårdens hjälpmedelsenhet](#)
- Koncept för förskrivarkompetens** →
Koncept för vilken kompetens som behövs för att förskriva hjälpmedel inom hälso- och sjukvård i Västra Götaland.
- Koncept för kompetens för behovsbedömning och beställning av personliga hjälpmedel inom socialtjänst** →
Koncept för den kompetens som behövs för att göra behovsbedömning och beställning av personliga hjälpmedel inom socialtjänstens olika områden.
- Organisation för samarbete och styrning inom hjälpmedelsområdet** →
Beskrivning av uppdrag och ansvar för grupper inom samsamarbetsorganisationen
- Erfarenhetsutbyte och stödmaterial kring hjälpmedel** →
Möjlighet till erfarenhetsutbyten för kommuner och vårdgivare som arbetar med personliga hjälpmedel. Syftet är att underlätta implementering av nya hjälpmedel och ge goda exempel på arbetssätt som underlättar för verksamheter.

Kontakt vid hjälpmedelsfrågor
samordning.hjalpmedel@vgrregion.se

Introduktion till chef för förskrivare av hjälpmedel inom hälso- och sjukvård

- ▶ Deltagare
- 📄 Betyg
- ▶ Allmänt
- ▶ Välkommen!
- ▶ Förberedelser
- ▶ Introduktion till förskrivning av hjälpmedel
- ▶ Chefens ansvar
- ▶ Samarbetsorganisationen för hjälpmedel
- ▶ Länkar till avtal, handbok och stödmaterial
- ▶ Efter avslutad utbildning

Kontakt

Kontakt
samordning.hjalpmedel@vregion.se

Utbildningsansvarig

Henric Wichmann
samordning.hjalpmedel@vregion.se

Inställningar

- ▼ Administration av utbildning
- 🔗 Redigera inställningar
- ✂ Aktivera redigering
- 🔗 Villkor för genomförande
- 🔔 Notifieringar
- ▶ Användare
- ▶ Rapporter
- 📄 Betyg
- ↕ Importera
- Nollställ
- ▶ Frågebänk
- ▶ Byt roll till...
- 📄 Pappersskorg

Dina framsteg 1

🗨 Nyheter

Välkommen!

Syftet är att ge övergripande kunskap om hur hjälpmedelssamarbetet i Västra Götaland är organiserat och vilket ansvar du som chef har för att:

- säkerställa arbetet med hjälpmedel på din enhet
- leda och stödja förskrivare i deras arbete

Det tar ca 15 minuter att genomföra utbildningen. Fördjupning genom att klicka på länkar ingår inte i den beräknade tidsåtgången.

På vissa bilder i utbildning finns mer information om du klickar på någon av symbolerna:

Filmerna är textade, du kan själv välja att visa eller dölja textningen.

Du markerar själv att du är färdig med avsnitten om handbok, försörjningsavtal och samarbetsorganisation genom att kryssa i en liten ruta upp till höger i respektive avsnitt.

📄 Utbildningsplan

Förberedelser

Om du inte har genomfört Socialstyrelsens webbutbildning *Förskrivning av hjälpmedel ur ett ledarperspektiv* rekommenderas du att göra det innan du påbörjar denna förskrivareutbildning. Den tar ca 40 minuter att genomföra och ger kunskap om förskrivningsprocessen samt lagar och författningar inom området. Socialstyrelsens utbildningsportal (öppnas i ett nytt fönster) (öppnas i ett nytt fönster).

Om du inte känner till webbplatsen Hjälpmedel i Västra Götaland (öppnas i ett nytt fönster) är det bra om du bekantar dig med den. Längst ner i utbildningen finns denna och flera länkar.

Introduktion till förskrivning av hjälpmedel

🔗 Introduktion till förskrivarkompetens

Introduktion till förskrivarkompetens

I följande film får du en övergripande information om förskrivning av hjälpmedel och vad du som chef har för ansvar.

Ny utbildning för chefer

Syftet med utbildningen

Syftet är att ge övergripande kunskap om hur hjälpmedelssamarbetet i Västra Götaland är organiserat och vilket ansvar chef för förskrivare av hjälpmedel har för att:

- säkerställa arbetet med hjälpmedel på sin enhet
- leda och stödja förskrivare i deras arbete

Innehåll i utbildningen

- Välkommen och förberedelser
- Introduktion till förskrivning av hjälpmedel
- Chefens ansvar
- Samarbetsorganisationen för hjälpmedel
- Länkar till avtal, handbok och stödmaterial

Introduktion till förskrivning av hjälpmedel

Introduktion till förskrivningskompetens

En patient som alltid ska vara delaktig i förskrivningen.

1:02 / 2:16

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN VästKom

Chefens ansvar

Chefens ansvar

I vårdgivarnas åtagande ingår till exempel att förskrivare ska:

- följa gemensamma rutiner för hjälpmedel
- kontrollera att patientens registrerade hjälpmedel stämmer
- registrera och beställa hjälpmedel i det gemensamma IT-systemen
- kontrollera att leverans stämmer med beställning
- rapportera fel, brister och risker med hjälpmedel.

Chefens ansvar

- att det finns rutiner för att säkerställa vårdgivarens åtaganden. !

Chefens ansvar

Chefens ansvar

och förskrivningen baseras på patientens totala livssituation.

Innehåll i utbildningen

Chefens ansvar

Chefens ansvar

Summering av chefens ansvar

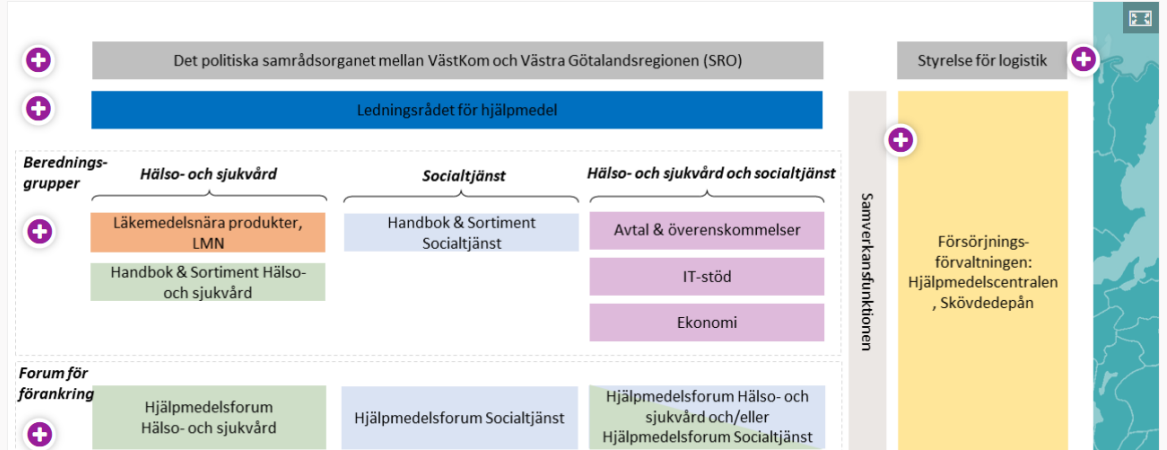
- Rutiner för att säkerställa vårdgivarens åtaganden i avtalen.
- Skapa förutsättningar för förskrivare att kunna delta i upphandlingsarbete.
- Förskrivarna har kunskap om och behörighet till aktuellt system för att beställa hjälpmedel.
- Ge förutsättningar för förskrivare att följa handboken.
- Följa upp att förskrivarna följer handboken.
- Dokumentera vilka som får förskriva hjälpmedel i den egna verksamheten.
- Skapa förutsättningar för förskrivare och annan personal som medverkar att följa förskrivningsprocessen.
- Förskrivarna har den kompetens som krävs för de hjälpmedel som förskrivs inom verksamhetens område, enligt koncept för förskrivarkompetens.
- Förskrivarkompetens ingår som en del av introduktionsplanen och följs upp vid medarbetarsamtal.

14 / 17

Samarbetsorganisationen för hjälpmedel

Beskrivning av Samarbetsorganisationen för hjälpmedel

Samarbetsorganisation för hjälpmedel inom hälsa- och sjukvård samt socialtjänst

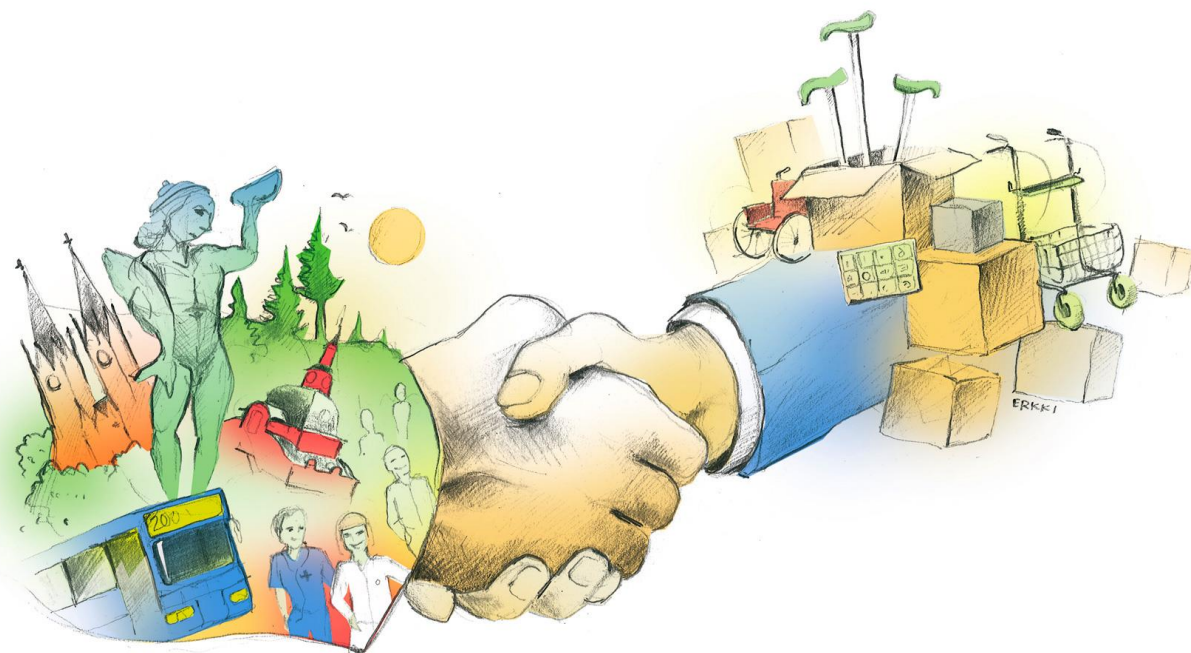

Återanvänd <> Bädda in

H-P

Informationsspridning och deltagande

- Information har spridits via:
 - Hjälpmedelsforum hälso- och sjukvård
 - Mejl till kommunbrevlådor och till förvaltningsbrevlådor inom VGR
 - Vårdgivarnytt
 - VästKoms nyhetsbrev
- Deltagande:
 - Ca 88 personer har varit inne på utbildningen relativt lika många personer med "@vgregion.se" som med andra adresser (kommun och privata vårdgivare).
 - 65 person gick in samma dag som utskicket gjordes.

**Tack för idag och för
er medverkan i
Hjälpmedelsforum,
hälso- och sjukvård!**

**Nästa informationsbrev
kommer i december**

Vi möts i vår igen!